

Előfizetési árak:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyedévre... 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és
Kiadóhivatal:

Marosujvár, Hunyadi u. 47.

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Az árdrágitók ellen.

Berlinből jelentették a napokban a napilapok, hogy a szövetségi tanács egyik legutóbbi ülésén elhatározta egy újabb rendelet kiadását, amely által a legmagasabb árak megszüntetésére és az árfelhajtásokra vonatkozó rendelet büntető intézkedéseit olyképpen módosítja, hogy a legmagasabb árak áthágását és az árfelhajtásokat határozottan lehet majd megakadályozni. Különösen a pénzbüntetéseket oly módon fogják meghatározni, hogy az elért nyereség dupláját fogják kitenni.

Ezt a berlini intézkedést jó lenne az összes magyar városoknak megszívlelniök. Az árdrágitók ellen minden város, minden megye, sőt maga a belügyminiszter is adott ki rendeletet és úgy látjuk, hogy ezek a rendeletek még mindig keveset segítettek a bajon. Keveset segítettek, mert az árdrágitás a mai napig is megmaradt, még ma is vannak, akik üzérkednek a nehéz helyzettel, akik ebből különleges hasznot húznak.

De ez — bármily ellenszenves, — természetes is. Hiszen azok, akik elég lelkiismeretlenek a lakosságnak ezt a szerencsétlen háborús helyzetét kihasználni, nem fognak megijedni azokról a büntetésektől, amelyek ma az árdrágitásra meg vannak állapítva. A hiba ugyanis az árdrágitók esetében az, hogy a büntetés meg van állapítva bizonyos határig menő kerek összegben. Mert a kisebb kereskedőket, mondjuk, megbüntetik árdrágitásért ötven koronára, akkor amikor az árfelhajtás folytán a nyeresége több száz korona, a nagyobb kereskedőket — tegyük fel megbüntetik — ötszáz koronára akkor, amikor az árfelhajtás révén több ezer korona nyereséget értek el. Minden kereskedő, pláne ha árdrágitásra vetemedik már, hajlandó négy-ötszáz százalékra dolgozni. Ezek a pénzbüntetések tehát nem érik el azt a

célt, amit velők a hatóságok el akartak érni.

A tapasztalat alapján az alapos németek azonban már fején találták a szöveget. Olyan büntetést kell az árdrágitókra mérni, amit egyszerre megéreznek, amely a husukba vág. A szegény polgár ember hatóságokból szívesen ad minden árdrágitó egy-két krajcárt a hatóságoknak büntetés-pénz címén, de ha minden hatos után két hatost kellene büntetesként fizetni, vagy legalább is, ha ezeket az árdrágitókat ilyen büntetés és ilyen nagy veszteség fenyegetné, bizonyosan olcsóbban jutnánk mindenhez.

Tanuljunk a németektől, mert tanultunk tőlük mindenben. Az árdrágitók veszedelmesebbek, mint az ellenség kémjei, mert azok csak egyes momentumokban lehetnek ellenségeink javára, de az árdrágitók valószínűleg itthoni ellenségeink, akiket a saját vérünkkel hizlalunk.

A kiéheztetési háború — a legdurvább és népellenesebb eszköz a leghatásosabb fegyver ellenfeleink kezében, ha el tudnak érni vele eredményt. Eredményt pedig akkor érhetnek el vele, ha élelmiszer-elrejtők és árfelhajtók járulnak hozzá az ő külső ostromukhoz belülről is.

Ha már az erkölcsi jóérzés a lelkiismeret és a becsületérzés, a felebaráti szeretet kihalt ezeknek az árdrágitóknak a lelkéből, akkor legalább hatóságaink törődjenek ezzel a dologgal, ezekkel a visszaélésekkel és pedig törődjenek úgy, hogy ne csak munkát adjon nekik, hanem hogy munkájuknak praktikus eredménye legyen.

Vegyük át a németek fent idézett intézkedését és meg fogjuk látni, hogy egyszerre minden lesz és pedig minden a mai áraknál olcsóbban, bőven és árfelhajtás nélkül.

**A HIDEG A LEGNAGYOBB ELLENSÉG
KÉSZITSÜNK MINÉL TÖBB MELEG RUHÁT A HONVÉDŐ KATONÁK RÉSZÉRE**

**A miniszterelnök és belügyminiszter
erdélyi kurutja.**

Még élénken emlékezünk vissza a nyomorult szomszédunk, a hitvány áruló szövetségesnek: Romániának augusztus végi váratlan rajtaütésére és drága székely véreinknek s a szászoknak rettenetes menekülésére. Hála dicső honvédeink páratlanul felséges hősiességének és német szövetségesünk önfeláldozó, vitéz és bátor segítségének, a betörést nemcsak hogy hamarosan megtoroltuk, nemcsak hogy a gaz rablóbandát kivertük hazánk szent földjéről, hanem immár a határokon túl üldözzük leghitványabb ellenségünket, a saját földjén és sok viszontagság között menekült székelyeink és szászaink már visszatérhetnek otthonukba. A kormány, élén gróf Tisza István miniszterelnökkel és Sándor János belügyminiszterrel mindent elkövet, hogy a visszamenekülés minél rendezettebben történjék meg és hogy az otthonukba visszatérők minél könnyebben boldogulhassanak. Ez a cél indította a miniszterelnököt és belügyminisztert arra, hogy a felszabadult vidékeket bejárják és személyesen győződjenek meg a visszatelepítés körüli szabályok betartásáról és az intézkedések praktikus értékéről. Tisza Istvánt és Sándor Jánost e körutjukon Betegh Miklós dr. erdélyi kormánybiztos kíséri és mint aki a legjobban ismeri a helyzetet, ő adja meg a szükséges felvilágosításokat s ad irányt a visszamenekülők segítségének. A miniszteri körút első stációja Marosvásárhely és Marostorda vármegye volt. Marosvásárhelyt Bernády György főispán ismertette a helyzetet, míg Szász József vármegyei főispán és Köllő Ignác alispán a vármegyei állapotokról referáltak. Ugy a miniszterelnök, mint a belügyminiszter elismerésüket nyilvánították a közigazgatás munkássága felett. A városházán egybegyűlt hatóságok fejeivel folytatott megbeszélés és Betegh Miklós kormánybiztossal folytatott tanácskozás után a miniszterek automobilon a vármegye bejárára indultak, mely utjukon Szász József főispán is elkísérte őket. A miniszterek mindenhol kihallgatták az előljáróság s vezető emberek panaszait s az orvoslást nemcsak megígérték, hanem sok helyütt, ahol ez lehetséges volt, azonnal segítettek is. Marostorda vármegye után a többi székely vármegyére került a sor.

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

A románok hat heti pünkösdi királysága a Székelyföldön.

Tíz napi utam Háromszék vármegye községeiben.

1916. október 20-tól, november 11-ig.

Irta: **B. Mirtse Ferenc** orbaiteleki ref. lelkész.)

— Folytatás. *) —

Rétyen a falu közepén több épület a tűz martaléka lett. Nagyborosnyó és Kisborosnyó, ugyisintén Csófalva községek szintén üresek és ki vannak rabolva. Kisborosnyó községben id. Jóós Elek ur az oláh betörés halottja. 90 évek felé járva, nem tudta őket olyan gyorsan kiszolgálni, mint az oláhok kívánták, ezért lelőtték. Nem is temették el, hanem egy kis tört szalmával betakarták, napok múlva a sertések kitúrták és Réz Béláné urnő így temettette el, meggyénk egyik első vagyonos és köztisztességben kiérdemesült nagy halottját.

Orbaitelek községbe 1916. október 24-én érkeztem, megható jelenet viszontlátni azokat, a kik nyolc hét óta annyi irgalmak között éltek napjaikat.

Részt az oláhok, részt az oláhok biztatására ki lettek rabolva Mirtse Ferenc ref. lelkész, Propper Mór, Soós Zsigmond kereskedők, özv. Péter Ferencné és özv. Hatházi Lajosné asszonyok hajlékai.

Az oláhok a ref. lelkészi lakást oláh csendőr kancelláriává rendezték be. Bírak lettek Bitai József, több éven át Oláhországot látogatott és ott keringett lakos, a lakosság vagyonosabb részének elárulója, aki az oláh katonákat kioktatta, hogy kinél mit és hogyan kereskedjenek. Társul szegődött hozzá László János községi szolga, ki mint második bíró nyert alkalmazást. Ez a két áruló megdolgozta az egész falut. A főtanyát a ref. papi lakon rendezték be. Legelső sorban megsemmisítették a ref. lelkész mindennemű hivatalos, családi és magán iratait. Ugy ezek az iratok, mint az időközben tűzbe dobott ruhák 1 és fél napig égtek az udvaron. Elégetve lelkész papi ruháit, palástját és süvegét.

Ezután bejárták az egész községet, a szegény lakosságot összegyűjtötték és egy oláh csendőr-örmeister nagylelkűen mindenkinek azt a házat, a melyikbe akkor lakott, vagy a melyik melyik földön dolgozott, örök időkre nekik ajándékozta.

Ekkor következett az elmenekült vagyonosabb lakosság hajlékainak kifosztogatása. Az oláh csendőrök a házakból mindeneket kiraboltak — az értékesebb holmikat maguknak megtartották, raktárakba összehalmazták, a többi tárgyakat a népnek kidobálták.

Uj oláh bíró ajánlatára lelkészi lakásba, miután élelmi szerek meglehetősen bőven voltak felhalmozva, szintén egy Oláhországot kiszolgált és oláhhul kitűnően beszélő családost Paál Zsigmondot és feleségét helyezték be, ezek oláhoknak adván ki magukat, ajánlatot nagy örömmel elfogadták és a mesés hivatalt azonnal el is foglalták.

Erre kezdődött a 4 heti undok dorézolás az új bírók nemes vezetésével 15—20-an ültek gazdag asztalokat minden áldott nap reggel, délben és este. Megöltették a lelkész 120 drb. majorságát a falusi rabláson kívül 2 drb. hízó sertését, felfőzték a kamrában található liszt, cukor,

kávé, zsir készleteket, megsemmisítették az összes befőtt, dunsztos, szirup készletet 200 drb. üveggel és a mit lehetett, aztán a csendőr urak Soós Mari szolgálóból fölvedlett kéjhölgyel, a ki szintén időközben beolvadt a díszes társaságba, — Kézdivásárhelyre — a tiszteletes asszony selyem ruháiban kéjutazásokat tettek a falusiak nagy bámulatára.

Deák Zsigmond földbirtokos urat pedig azért, mert ezen galádságra nevezeteket figyelmeztette, az oláh csendőröknek elárulták, szerzett tisztességbe megvénült öreg urat ezért oláhok guzsba kötötték és úgy összeverték, hogy mellén oldalbordái betörték.

Erre jött az október 7-iki visszavonulás, ekkor a megijedett oláh csendőrök a községben található 7 lovas szekereset karhatalommal előállították ezekre a községben és a ref. lelkész lakásán található minden értékesebb tárgyakat élelmiszereket ágy, asztal és ruhaneműeket mind fölrakták: névszerint id. Bitai Imre, id. Zakariás Zsigmond, Hatházi Gyula, Kovács Áron, Budai Dániel Ruzsa János Orbaiteleki lakosokat 2—2 lóval és szekérrel elvitték és nevezettek még mai napig is oda vannak, azután senki semmi hírt sem hallott felőlük.

Barátoson Deák Barabás, Bartók Ferenc birtokosokat pénzüktől megfosztották, vagyonosabb emberek lakásait kirabolták. Szörcsén Bedő Károly jegyző, Péter Károly esperes Dónáth Béla nagybirtokos hajlékai teljesen kifosztottak. Székelytamásfalván ref. lelkész, Bányai Kristóf nagybirtokos és Vajna Imre birtokosok lakásai gabonái szintén minden tárgytól megfosztva maradtak.

Kovácsnán csépletlen gabonák sértetlenül maradtak. Vagyonosabbosztály lakásai Eberényi gyógyszerészre teljesen kifosztva és kirabolva.

Papoleon a lelkészi lakás oláh kancelláriának berendezve. Szobák az egész falu intelligenciájú butorával fölhalmozva. Élelmi szerek elrabolva. Község összes boltjai kirabolva.

Zágonban egyes lakások kirabolva és kifosztva, általában az egész község keveset szenvedett.

Nagyborosnyó és Kisborosnyó a Bodrai vám főútjában esvén nagyon sokat szenvedtek. Összes boltok, összes jobb lakások teljesen kifosztva és kirabolva.

Kisborosnyón az oláh katonaság rablásában segédkeztek a Bodzáról, a Nagy- és Kispatakról hozzászatlakozott hazai oláhok id. Jóós Elek fia Jóós György boltjában osztogatta a boltban levő összes tárgyakat, italokat stb. mikor a 85 éves öreg ur kifáradott, kérte az ismerős oláhokat elégedjenek meg már a kapott adományokkal — ezt észrevéve egyik oláh katona — az öreg urra reá lött és Jóós Elek ur szívéen találva azonnal szörnyet halt.

Holt testét az oláhok az udvaron levő trágya dombon egy kis trágyával eltakarták napok múlva ott találták meg és Réz Béláné urnő temettette el, ott a szérüs kertben.

Hogy Réz Béláné urnő a ki látta az

eseményeket, és a rablásban segédkező oláhok gaztetteit, hogy később a mi hatóságunknak be ne számolhasson — a mi oláhaink — árulására visszavonuló oláh katonák nevezett urnőt megkötözve magukkal elhurcolták. Maig sincs semmi hír a közszeretben élő urnőről. Jóós András, Jóós Mihály birtokos urak házait teljesen kifosztották, az abban levő minden tárgyakat elvittek. Kisborosnyón még öt embert gyilkoltak le.

Szóval Erdély minden székely községeiben a hol tíz napig az utamban levő városokat és falvakat meglátogathattam, arról győződtem meg, hogy az oláh betörés célja az erdélyi magyar református papság, jegyzők, tanítók, és vagyonosabb birtokos osztály — hízáinak, vagyonának kirablására és tökre tevéseire irányult. — Első kérdésük minden falubá bemenve az volt: hol a Pópa? és milyen nyelven beszél, és milyen érzelmű és jaj volt annak a lakásnak a hol bizony tegtöbben akadtak oláhhul beszélő oláh közigazgatást vállaló árulók a kik a vagyonosabb osztály megélhetési viszonyait elárulták, mert ott az utban és házaiban található — minden véres verejtékkel keresett és gyűjtött vagyonnak azonnal rombolódni és pusztulni kellett.

Rablásban segédkeztek a Soósmzőről, Zabola, Kovászna, Zígon, Birkány és Bodzaforduló oláh lakta területekről az oláh katonaságot követő kucsmás oláh parasztok, akik nekik útjukban a felvilágosításokat megadták és a rablásban segédkeztek.

A nép legalsó osztályát nem bántották sőt valóságos komizmust léptettek életbe. Azokat a lakásokat a hol a zsellér ugynevezett napszámos nép lakott nagy bőkezűen nekik adományozták örök érvényre.

A kinek gabonája, állatja nem volt, azt a vagyonosabb emberek — bojárak — vagyonába beleszabadították. Kihírdették, hogy minden ember azon földnek lesz tulajdonosa, a melyet jelenleg mivel. Ezzel az eljárásokkal a népet bátorra, alázatossá és az által minden titkoknak, illetve kényesebb dolgoknak átadójává tették.

Orbaitelek községben a lelkészi lakás kapuján és iroda ajtaján, hol a csendőr-kancellária volt, következő felirást találtam:

Romania Cancellaria Postului de Jand Rural 20/9/16 Telec.

Lelkészi irodában a lelkész íróasztala fiókjában futások alkalmával ott hagyták a működésüket megkezdő irataikat, a szomszédos községek papjai jegyzőkönyveiből kitépték az addig beirt lapokat és az üresen maradt lapokat fenti címekkel látták el.

Első jelentésük:

No. 1. din 19/9—916. Postul Id. Iut. Buzentin Batra Covasna Sectia Id. stb.

Második:

No 2. din 20. septembra 916. Postul Id. Iutorura Bugai Catru Covasna Sectia Id. További egy Numila si Pronumile Tabloe a kimutatást és 2 drb. megirt román levelet apró jegyzetekkel.

Szomorúan kell feljegyezni, hogy akadtak nagyon sok községben s mondhatni szorványosan mindennél, akik az oláhok adakozásait készpénznek vették és a feltört lakásokat ők maguk is tovább fosztogatások tárgyaivá tették.

Hogy ezáltal még visszaszerezhető tárgyak teljesen el ne tűnjenek, szükségesnek látnám, miután viszerendelt közigazgatási tisztviselőink még lévén oszlova ezer fajta nagy bajjal, egyszerre megbirkózni nem tudnak, melléjük minden

Nyomtatványok.

Esküvői-kártyák, bál- és menyegzői meghívók jutányos árban és gyorsan készíttetnek.

Mindennemű iskolai- ügyvédi-, jegyzői nyomtatványok jutányos árban kaphatók FÜSSY J. könyvkereskedésében.

egykes község azonnali vizsgálatára 8—10 számu esendő vagy katonai karhatalom kivezénylésével, lelkészekből, intelligensebb polgárokból, a kik ismerik ugy a községek lakóit, mint azok minden vagyoni eddigi és jelenlegi állapotát — bizottságok — kiküldését, hogy ezek ugy az ellopott tárgyakat megkeressék, mint az árulókat a hatóság kezébe juttassák, miután már rövid vizsgálódásom alatt is szomoruan győződtem meg arról, hogy vannak olyan emberek, akik az elvitt tárgyakat vagy a föld alá elrejtik, vagy pedig kemencét hevitve egyszerűen megsemmisítik, hogy náluk semmit ne találjanak és ez által a példás büntetés alól kikerüljenek.

A mi a nagy pusztulás után is vigasztalónak mondható Boldogasszonyfalva, Réty község, Brassó és Kézdivásárhelyen néhány tüzet kivételével, a melyeknek üszkös nyomait láttam, épületeink épek és szilárdak. Csépletlenül hagyott — gabonás asztagaink, kazlaink — érintetlenek.

Ezeknek kicséplésére, ugyszintén a még mondhatni a nagyobb birtokokon — összegyűjtést váró őszi és tavasz gabonánk összegyűjtésére és mihamarább kicséplésére, ugyszintén a még vetetlenül levő földek legalább is részbeni megművelésére, illetve bevetésére; továbbá a még nagyon sok területeken földben levő kukorica, burgonya termések kiszedésére, begyűjtésére minél gyorsabb idő alatt a legszükségesebb intézkedések megteendők.

Erre vonatkozólag — ha ezt a hadvezetőség inteni megengedik — első sorban azon elmenekült lakosság vissza telepítésére, a kik még igavonó állatokkal rendelkeznek, a leggyorsabb hatósági intézkedések; azoknak családtagjai részére, a kiknek kiskoru 1—14 éves gyermekeik vannak, hogy gyermekek egészsége megkíméltesék, leggyorsabban visszavivó vonatokat állítandók rendelkezésre.

Hogy pedig ez valamennyire rendszeres legyen ez a közigazgatásban, ugyszintén a vasuti hatóságokon valamennyire az elosztályozásban segítve legyen: Lelkészek, tanítókból egy ilyen menetet vezető biztos nevezendő ki, a ki ugy a vonaton, mint a további szükségekben a visszamenekülőknél rendezője, segítője legyen.

Miután utazásaim alatt meggyőződtem arról is, hogy takarmányok egyrésze — a mit a trének — meghagytak még meg van, ugyszintén, nagy a felfogott és így egyik másiknál levő szarvasmarha és sertés állomány száma, a melyeket ők eddig az őszi kedvező időjárása alatt csekélyebb erővel gondozhattak, a tél beállásával ez meg fog nehezédni ebből a szempontból is fontos gazdasági tényről lévén szó hazatelepülésére a leggyorsabb eljárás leggyorsabban megteendő.

Szóval a székelly középosztál azonnali megerősítést, reorganizálást vár. Itt az ideje, hogy mielőtt a hideg téli napok bekövetkeznének, hatóságaink ugy az állam, mint közigazgatási fővezéreink a legszükségesebb segítő lépéseket az erre hivatott segéd vezető tényezőkkel legfáradhatatlabb szorgalommal azonnal megtegyék. Így a vandalisztikus, galád oláh betörés által okozott nagy pusztítások nyomai némileg enyhülve lesznek. Videant Consules.

HIREK.

— **Kitüntetés.** Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásának elismerésül Csikós Mihály 21. honvéd galogezredbeli népfölkelő főhadnagynak a hadidiszitményes 3 oszt. katona érdemkereszt adományoztatott.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter N e h é z János Alsófehérvármegyei tanfelügyelőt Borsod vármegyébe és Miskolc önálló törvényhatósági joggal felruházott városba — dr. Votisky Géza Turóc vármegyei tanfelügyelőt Alsófehérvármegyébe — jelen minőségben — áthelyezte.

— **Felkérjük** mindazon t. előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékba vannak, hogy előfizetéseik megújításával sürgősen intézkedni sziveskedjenek, mert a hátralékoknak evidenciában való tartása sok nehézséggel jár s előfizetés hiányában a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

— **Iskolai gyászünnepe.** A marosujvári m. kir. állami polgári iskola megdicsőült Erzsébet királynénk emlékeztetere folyó hó 20-án gyászünnepeket rendezett. Az ünnepélyt az iskolai dalkar által — ügyes összhangban — előadott gyászdal vezette be, a mely után Boér Ferencz IV. oszt. tanuló, Móra Istvánnak Erzsébet napján című költeményét szavalta el ritka ambícióval. Majd Voith Margit tanárnő tartott emlékbeszédet, melyben az előadó mélyen szántó, hő gondolatkészséggel tekintett vissza a megdicsőült Erzsébet királyné életére és ragyogó multjára. A tanulóifjúság s az egybegyűlt közönség — átérzve a nap jelentőségét — mindvégig feszült figyelemmel kísérte Voith Margit emlékbeszédét. Végül Muresán Aurél III. oszt. tanuló, Farkas Imrének Erzsébet és Toarniczky Antal IV. oszt. tanuló Pósa Lajosnak A gödöllői erdő című nagyhatású versét szavalta el sikerrel és teljes átérzéssel. A szépen sikerült ünnepély a Himnusz hangjaival zárult.

— **Miklós-napi országos vásárunk.** A tordai Miklós-napi országos vásár az idén december 4-én (hétfőn) lesz megtartva; még pedig az erre vonatkozó ker. miniszteri rendelet értelmében ezen az egy napon lesz az állatvásár is. — Ez az állatvásárunk rendesen igen élénk forgalmu szokott lenni.

— **Hő.** Csütörtökön este leesett az első hó. Sűrű pelyhekben szállt alá és fehér lepellel borította be a világot. Miután az idő még nem fordult teljesen téli hidegre: a hólepel csakhamar sártengerré olvadt.

— **A tojásbeszerzés nehézségeiről** irt mult heti közleményünk óta a tojás ára újból lényegesen megrágult. Kétségtelen, hogy ezen a téren is jól szervezett spekulációval állunk szemben, a mely mind nagyobb mértékben meg akar bennünket adóz-

tatni. Itt az ideje, hogy a tojáspiacon észlelhető állapotok is szanáltassanak. Lehetetlené kell tenni a spekuláció további működését, mely különben rövidesen ott tartánk, hogy a tojásnak, a táplálkozás e fontos cikkének a megszerzése is csak a legvagyonsabb osztály részére lesz lehetséges.

— **Hírszerzés eltűnt katonákról.** A vármegyénkben működő „Augusta-gyógyos-segély alap” hadi biztosítási osztálya, amint értesülünk, az eltűnt, vagy magukról életjelt nem adó katonákról a hozzáfutóknak rövid idő alatt értesítést szerez teljesen ingyen. Az osztály tordai vezetője, illetve felügyelője: Gárdonyi Sándor e tekintetben teljes készséggel áll rendelkezésére az érdeklődőknek és még utazási engedély megszerzése körül is támogatja az illetőket.

— **A szétdarabolt kétkoronásokat felváltja a jegybank.** Hivatalosan jelentik: Az Osztrák-magyar Bank a következő közlést adta ki: „A fél és negyed két koronás bankjegyek elfogadása az általános fizetési forgalomban nem kötelező. De az Osztrák-Magyar Bank e fél és negyed bankjegyeket egy korona, illetőleg 50 fillér értékben, tehát minden levonás nélkül elfogadja, illetve beváltja.”

— **Vallásos délutánok.** Amint értesülünk a Polgári Kör az ideán is megtartja vallásos összejöveteleit. Hogy a háboru esztendejében a megnyugvást oly nagyon szomjuhozó lelkék itt vigasztalást, erőt, tudományos szellemi szorakozást nyerjenek. Örömmel várjuk e napot.

— **Keresések.** Borha Ágostonné meglelt keresi, Borha Ferencet és Borha Juliskát. Brezina Istvánné sz. Keresztes Viktória keresi anyját özv. Keresztes Albertnét. Címe: Budapest, Izabella-utca 71 II. 18.

Füssy József, kiadó.

Fatalpalás Marosujvártl

Van szerencsém közléte, hogy a fatalpalást megkezdem és elvállalom és pedig a következő árban: egy pár női fatalp fölvevése 5 K., sarokfával egy női cipő 6 K. — Férfi cipő 7 korona.

Sz. Cseh Berta.

Nagyszerűen bevált a harcúterem küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. cseleiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. kapsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K — 80, 140, 2 —.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Árany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabeth-utca 5.

Haponkénti szétvétel.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **1.25 koronáért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra és daganatokra) kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Ára 2 K.**

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy félpohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kiváncra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „**Egészség és fertőtlenítés**” című érdekes könyvet

Dr. KELETI ÉS MURÁNYI
vegyészeti gyára Ujpesten.

Ha ön nem tud enni,
ha rosszul érzi magát, biztos segítséget nyer az orvosilag kipróbált

**Kaiser-féle gyomor
Borsmenta**

Karamellakban

Jó étvágyat kap, a gyomrot erősíti. Üdítő és erősítő hatásánál fogva nélkülözhetetlen az utazásnál. Egy csomag ára **20 és 40 fillér.**

**kapható: Gál Béla
Gyógyszertárában
Marosujvárt.**

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

*használatát által arca
tisztá, üde és bájos lesz.*

A Margit-Créme a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mely csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Créme ártalmatlan, zsírtalan vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett. **Ára 1.20 f. Margit-Crém nagy tég. 2.70 f. Margit-szappan 1.20 fill. — Margit-pouder 1 kor. 0 f. — Gyártja**

**Földes Kelemen
gyógyszertára Aradon.**

Kapható: minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertek árusításában.

Mérsékelt árak mellett

mérték után, kitűnő szabású és izléses kivitelű férfi- fiu- és gyermek ruhákat készít:

**Horváth Dezső
Marosujvárt, Ma-
gyarcsesztve-u. 4.**

Elvállal ruhatisztítási és mindennemű javítási munkákat.

**Az összes katonai
és egyenruházati cikkek készítője.**

A világháború

minden mozzanatáról

**bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő**

értesülésekkel, térképekkel magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP
olvasóinak.

Előfizetési árak:

Egy hónapra K 2.80 Félévre K 16.
Negyedévre K 8. Egész évre K 32.

Megrendelő cím:

**AZ UJSÁG
KIADÓHIVATALA**
Budapest, VII., Rákóczi-út 54 szám

AKI LAKÁST AKAR KIADNI — KIVENNI

az saját érdekében cselekszik, hogy ha mielőtt bármely lépést tesz célja elérése érdekében, felkeresi a **Marosujvár** kiadóhivatalát és ott kínálatát vagy keresletét hirdetményeként feladja a lapban leendő közlésre. Lapunk kiadója ugyanis igen olcsó és praktikus „lakáshirdető” módot vezet be ujitásként a közönség érdekében, mely által a legbiztosabban jut bárki jó lakóhoz, vagy jó lakáshoz.

Hirdetések feladásánál lapunk előfizetői és állandó hirdetői árkedvezményben részesülnek